

Alkoholijuomien anniskelumyynnin käsikirja 2018

TAUSTAMATERIAALI ANNISKELUPASSIKOETTA VARTEN

Alkoholijuomien anniskelumyynnin käsikirja 2018

TAUSTAMATERIAALI ANNISKELUPASSIKOETTA VARTEN

Sisällysluettelo

Anniskelumyynnin käytännön säännöt	1
Käsitteitä	1
Alkoholilaki	1
Alkoholijuoma.....	1
Hyvät tavat	2
Alkoholijuomien myynti ja nauttiminen	2
Alkoholijuomien myyntimäärät.....	3
Alkoholijuomien myynti- ja nauttimiskiellot.....	4
Nuoret asiakkaat.....	4
Asiakkaan omat alkoholijuomat	4
Päihtynyt asiakas	5
Oikeus valita asiakkaat.....	6
Alkoholin myyntiajat.....	6
Anniskelupaikan henkilökunta	7
Vastaava hoitaja	8
Anniskelupassi	8
Anniskelun omavalvonta.....	9
Erityyppiset anniskeluluvat ja -alueet	10
Kiinteä anniskelulupa.....	10
Kelluvat anniskeluluvat	10
K-18 katsomotila	10
Tapahtuma-, kokous- ja juhlatila.....	11
Anniskelu ilman kiinteää anniskelupaikkaa.....	11
Matkailupalveluyrityksen anniskelulupa	11

Anniskelumyynnin käytännön säännöt

Käsitteitä

Alkoholilaki

Alkoholilain tarkoituksena on vähentää alkoholipitoisten aineiden kulutusta rajoittamalla ja valvomalla niihin liittyvää elinkeinotoimintaa alkoholin käyttäjilleen, muille ihmisille ja koko yhteiskunnalle aiheuttamien haittojen ehkäisemiseksi. Yksi näistä rajoitetuista ja valvotuista elinkeinotoiminnan muodoista on alkoholijuomien anniskelumyynti.

Alkoholijuoma

Alkoholijuomaksi määritellään alkoholia enemmän kuin 1,2 % ja enintään 80 % sisältävät juomat.

Mieto alkoholijuoma sisältää alkoholia enintään 22 %.
Esimerkiksi oluet, lonkerot, viinit sekä jotkut katkerot ja liköörit.

Väkevä alkoholijuoma sisältää yli 22 % alkoholia.
Esimerkiksi viinat, vodkat, gini, viskit ja konjakit.

Alkoholin vähittäismyynti ja anniskelumyynti on luvanvaraista toimintaa.

Suomessa Alkolla on kaikkien yli 5,5 % alkoholijuomien vähittäismyyntimonopoli, poikkeuksena tilaviinimyymlät (koskee vain tilaviinejä max 13 % alkoholia) sekä pienpanimot (koskee panimon omia käymisteitse valmistettuja juomia max 12 % alkoholia).

Vähittäismyynnissä voi myydä kaikkia enintään 5,5 % alkoholijuomia.

Myös anniskelupaikka voi saada vähittäismyyntioikeuden sellaisiin max 5,5 % alkoholijuomiin, joita on myös anniskelumyynnissä.

Alle 2,8 % alkoholia sisältäville juomien myyntiin tai anniskeluun ei tarvita lupaa.

Keittiöalkoholi on alkoholiverotonta, ruokien tuotantoon tarkoitettua alkoholia. Sitä ei saa myydä alkoholijuomana eikä käyttää esimerkiksi cocktaileihin.

Hyvät tavat

Alkoholilaisissa todetaan seuraavasti alkoholin myynnistä:

Alkoholipitoisten aineiden myyntiä harjoitettavassa elinkeinotoiminnassa ei saa toimia hyvän tavan vastaisesti.

Toimea pidetään hyvän tavan vastaisena, jos se on selvästi ristiriidassa yleisesti hyväksytyjen yhteiskunnallisten arvojen kanssa ja erityisesti, jos siinä suhtaudutaan hyväksyvästi tai välinpitämättömästi terveyden vaarantamiseen alkoholin vaikutuksen alaisena.

Hyvän tavan vastaisia toimintaa ravintolassa voi olla esimerkiksi:

- heikkojen kuluttajaryhmien hyödyntäminen (esimerkiksi nuoret kuluttajat, alkoholin suurkuluttajat)
- houkuttaminen runsaaseen alkoholin nauttimiseen (esimerkiksi paljousalennukset, juomiskilpailut)
- lasten hyvinvoinnin vaarantaminen (esimerkiksi runsaalla anniskelulla läsnä olevan lapsen vanhemmalle)
- miesten tai naisten seksuaalisuutta halventava käyttö (esimerkiksi cocktailien nimissä)
- turvallisuuden vaarantaminen (esimerkiksi anniskelu selvästi päihtyneelle)

Alkoholijuomien myynti ja nauttiminen

Anniskelumyynnillä tarkoitetaan alkoholijuoman myyntiä nautittavaksi myyjän hallitsemisissa tiloissa tai myyjän järjestämässä valvonnassa.

Vähittäismyynnillä tarkoitetaan alkoholijuoman myyntiä nautittavaksi muualla kuin myyjän hallitsemisissa tiloissa tai myyjän järjestämässä valvonnassa.

Ylläolevista määritelmistä seuraa se, että anniskelussa voidaan myydä vain avattuja pakkauksia tai alkoholijuomaa annosteltuna lasiin, ja joka nautitaan myyjän anniskeluun varatulla alueella. Poikkeuksena myös avaamattomia pakkauksia voidaan luovuttaa kuluttajalle esimerkiksi hotellihuoneessa, kokoustilassa tai saunatiloissa mutta näitäkään ei saa nauttia muualla kuin kyseessä olevassa tilassa.

Toinen seuraus on se, että kuluttaja ei saa kuljettaa anniskeltuja juomia pois anniskelualueelta. Poikkeuksena tähän on kuljettaminen anniskelupaikan hajallaan olevien anniskelualueiden välillä, esimerkiksi baaritiskiltä ulkoanniskelualueelle silloin kun välissä on yleinen jalkakäytävä, joka ei ole anniskelualue.

Mikäli anniskelupaikassa on vähittäismyyntilupa (sen voi saada enintään 5,5 % alkoholijuomille, jotka ovat myynnissä suljetuissa pakkauksissa), anniskelupaikan täytyy varmistaa, että vähittäismyyntiä alkoholijuomia ei nautita anniskelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä.

Alkoholijuomat on aina ostettava anniskelua varten anniskelupaikan lupanumerolle. Laillisesti alkoholijuomat hankitaan luvan saaneelta alkoholijuomien valmistajalta, tukkumyyjältä tai vähittäismyyjältä. Luvanhaltija voi myös tuoda maahan alkoholijuomat anniskelua varten.

Alkoholijuomien myyntimäärät

Jos alkoholijuomaa myydään anniskelussa annosteltuna, sitä tulee olla asiakkaan saatavilla perusannoksina:

- väkevien alkoholijuomien perusannos on 4 senttilitraa
- enemmän kuin 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän miedon alkoholijuoman perusannos on 8 senttilitraa
- enemmän kuin 8 mutta enintään 15 tilavuusprosenttia sisältävän miedon alkoholijuoman perusannos on 12 senttilitraa
- muun miedon alkoholijuoman perusannos on 33 senttilitraa

Alkoholijuomien kertaostoksia ei ole rajoitettu vähittäismyynnissä eikä anniskelussa.

Anniskelupaikassa voidaan myydä siten esimerkiksi niin kutsuttuja tuplia, runsaasti alkoholia sisältäviä drinkkejä tai olutta suurista astioista yhdellekin asiakkaalle.

Mikäli anniskelupaikassa myydään suuria annoksia (yli 4 kertaa perusannos), on näiden myyntiä käsiteltävä erikseen anniskelumyynnin omavalvontasuunnitelmassa.

Myönteinen suhtautuminen asiakkaan humalahakuisen juomiseen voidaan katsoa olevan hyvien tapojen vastaista. Myös henkilökunnan mahdollisuudet valvoa asiakkaan päihtymistä heikkenevät oleellisesti, jos asiakkaalle myydään kerralla runsaasti alkoholijuomaa.

Järjestyksenvalvonta (johon sisältyy asiakkaiden päihtymyksen tarkkailu) anniskelupaikassa on yksi myyntiin osallistuvan henkilöstön ja erityisesti anniskelusta vastaavan hoitajan lakiin kirjatusta tehtävistä ja huolimattomuus siinä johtaa syytteeseen alkoholirikkomuksesta.

Alkoholijuomien myynti- ja nauttimiskiellot

Nuoret asiakkaat

Alkoholijuomia ei saa myydä anniskelumyynnissä ja vähittäismyynnissä alle 18-vuotiaalle henkilölle. Vähittäismyynnissä ei väkeviä alkoholijuomia saa myydä alle 20-vuotiaalle.

Nuorelta vaikuttavan asiakkaan ikä on varmistettava luotettavalla asiakirjalla, jossa on henkilön kuva. Asiakirjat voivat olla suomalaisten tai ulkomaisten viranomaisten myöntämiä. Oleellista on, etteivät ne vaikuta helposti väärennettäviltä ja että henkilön ikä käy niistä luotettavasti ilmi.

Mahdollisia asiakirjoja ovat mm.

- passi
- henkilökortti
- muukalaispassi
- pakolaisen matkustusasiakirja
- ajokortti
- Trafimobiiliajokortti

Alle 18-vuotiaat henkilöt saavat tulla anniskelualueelle ja oleskella siellä. Anniskelupaikassa pitää kuitenkin varmistaa, etteivät alaikäiset pääse nauttimaan alkoholijuomia anniskelupaikassa.

Muut asiakkaat (mukaan lukien alaikäisten vanhemmat) eivät saa luovuttaa alkoholijuomia alaikäisille anniskelualueella.

Yleinen tapa hallita alaikäisten myynti- ja nauttimiskielloita on ikärajan asettaminen jo sisäänpääsyssä anniskelupaikkaan ja sen valvominen järjestyksenvalvojan toimesta. Siitä huolimatta vastuu ikärajojen noudattamisesta on aina työntekijällä, joka myy alkoholia, joten tämän on tarkistettava nuorelta vaikuttavan asiakkaan ikä. Alkoholiamyynnin henkilö on yksin vastuussa mahdollisesta rikkeestä.

Poikkeus alaikäisten sisäänpääsyyn on K-18 katsomotila, jollaisia saa olla urheilu-, liikunta-, musiikki- tai muiden niihin verrattavissa olevien tapahtumien katsomoissa. Näihin ei saa päästää alaikäisiä henkilöitä.

Asiakkaan omat alkoholijuomat

Asiakkaiden mukanaan tuomien omien alkoholijuomien nauttiminen on kielletty kaikissa paikoissa, joissa on ruokaa ja juomaa myynnissä. Paikan omistaja, tilaisuuden toimeenpanija eikä järjestyksenvalvoja saa sallia alkoholijuoman nauttimista.

Ylläolevan säännöksen mukaan esimerkiksi hääjuhlaan tai vastaavaan ei voi tuoda omia juomia, mikäli juhla pidetään ravitsemisliikkeessä (esim. kahvila, ravintola tai pikaruokapaikka), oli paikassa anniskeluluvat tai ei.

Mikäli ravitsemisalan yritys tuottaa palveluja tilaan, jota ei lueta ruuan tai juoman myyntipaikaksi ja jossa ei ole anniskelulupaa, voidaan tilassa nauttia asiakkaan omia alkoholijuomia. Tällaisia tiloja voivat olla esimerkiksi nuorisotalo tai asiakasyrityksen omat tilat.

Mikäli asiakkaalla on saapuessaan anniskelupaikkaan omia alkoholijuomia mukanaan, tulee ne säilyttää luotettavasti paikassa, jota pystytään valvomaan. Tällainen paikka voi olla esimerkiksi vartioitu naulakko tai erillinen lukittava tila tai kaappi anniskelupaikassa.

Päihtynyt asiakas

Päihtyneen henkilön tunnusmerkkejä ovat Valviran mukaan:

- henkilöllä on vaikeuksia kiinnittää katsetta tai henkilöllä on lasittunut katse
- henkilö käyttäytyy häiritsevästi, äänekkäästi ja hän on ylenpalttisen itsevarma
- henkilöllä on vaikeuksia käsittää asioita ja ymmärtää toisen sanomaa
- henkilön liikkeet ovat epävarmat ja kömpelöt, hänellä on vaikeuksia saada otetta esineistä ja refleksit ovat hitaat
- hän läikyttelee juomaansa ja lasia on vaikea viedä suulle
- henkilö kävelee huojuen tai kaatuu ilman tukea
- henkilöllä on sammaltava puhe eikä se ole enää ymmärrettävää
- henkilö on sekava tai hänen on vaikea kontrolloida tunteitaan
- henkilö nuokkuu tai saattaa torkahtaa helposti tai on sammunut/nukkuu
- henkilö voi pahoin.

Valviran mukaan päihtyneen henkilön arvostelukyky on voimakkaasti heikentynyt. Hänen käyttäytymistään ei voi ennakoida ja se on arvaamatonta. Hän saattaa aiheuttaa häiriötilanteen esimerkiksi ottaa toiselle henkilölle kuuluvan alkoholijuoman.

Edellä olevia päihtyneen henkilön tunnusmerkkejä ei pidä ottaa kirjaimellisesti. Henkilöllä voi olla sairaus, vamma, elämäntilanne tai joissain tapauksissa luonteenpiirre, jotka tuottavat edellä kuvattuja ominaisuuksia. Päihtymystä ja sen ilmentymistä pitää siis aina arvioida tilannekohtaisesti.

Selvästi päihtynyttä henkilöä ei saa päästää anniskelupaikkaan.

Jos asiakas kuitenkin on selvästi päihtyneenä anniskelupaikassa, ei hänelle saa myydä alkoholia eikä hän saa enää nauttia alkoholijuomia. Selvästi päihtynyt asiakas hyvä

poistaa anniskelupaikasta, sillä hänen käyttäytymisensä on usein arvaamatonta ja vaikeasti valvottavissa. Valviran mukaan poistaminen tulee tapahtua hienovaraisesti mutta päättäväisesti.

Mikäli asiakas on niin päihtynyt ettei hän ilmeisesti kykene huolehtimaan itsestään, tulee anniskelupaikan huolehtia siitä, että asiakas pääsee poistumaan turvallisesti anniskelupaikan vastuulta esimerkiksi tilaamalla taksin tai kääntymällä poliisin puoleen. Muuten anniskelupaikka saattaa syyllistyä heitteillejättöön, joka on rikos.

Asiakas voi odottaa taksia esimerkiksi anniskelupaikan eteisessä tai muulla alueella, jossa häntä voidaan valvoa.

Oikeus valita asiakkaat

Anniskelupaikalla on oikeus valita asiakkaansa ja kieltää asiakkaaksi pyrkivältä pääsy liikkeeseen, jos siihen on järjestyksenpidon tai liikkeen toiminta-ajatuksen vuoksi perusteltu syy. Tyypillisesti tällainen syy voi liittyä esimerkiksi pukeutumiseen tai ikään.

Asiakkaiden valintaperusteet eivät saa olla syrjiviä. Ketään ei saa syrjiä esimerkiksi kansallisen alkuperän, kielen, uskonnon, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai sukupuolisen suuntautumisen syyn perusteella.

Alkoholin myyntiajat

Anniskelumyynnissä alkoholijuomien normaali myyntiaika on klo 09 - 01.30. Ilman erillistä jatkoaikaa voidaan myyntiä jatkaa klo 03 asti itsenäisyyspäivän, uudenvuoden, vapun ja juhannuksen aattona.

Jatkoaikailmoituksella anniskelupaikka voi myydä alkoholijuomia klo 04 asti sekä sisä- että ulkotiloissa. Oikeus jatkoaikaan alkaa kolmen viikon päästä ilmoituksen jättämisestä.

Usean anniskeluravintolan yhteiselle anniskelualueelle ei ole mahdollista saada jatkoaikaa vaan niissä anniskelumyynnin on loputtava aina viimeistään klo 01.30.

Majoitusliike voi anoa erillistä lupaa alkoholijuomien anniskelumyyntiin aamiaistarjoilun yhteydessä klo 07 alkaen.

Asiakkaat voivat nauttia ostamiaan alkoholijuomatuotteita yhden tunnin ajan myynnin loppumisesta. Ravintolaa ei kuitenkaan tarvitse sulkea tämän jälkeen mutta

alkoholijuomien nauttimista ei voi jatkaa säädettyjen aikarajojen jälkeen. Ravintola voi toki myydä tuolloin muita tuotteita.

Anniskelun myyntiaikoja voidaan rajoittaa viranomaisten toimesta, mikäli niistä aiheutuu tai todennäköisesti voi aiheutua häiriöitä lähialueen asukkaille.

Mikäli anniskelupaikalla on vähittäismyyntilupa, sen mukaisesti voi alkoholijuomia myydä klo 09-21.

Anniskelupaikan henkilökunta

Alle 18-vuotias henkilö ei voi myydä alkoholijuomaa. 16 vuotta täyttänyt henkilö voi kuitenkin myydä alkoholijuomia vastaavan hoitajan tai muun tehtävään nimetyn henkilön välittömän valvonnan alaisena. Nämä määräykset koskevat sekä alkoholin anniskelumyyntiä että vähittäismyyntiä.

Vähittäismyynti- ja anniskelupaikassa tulee olla toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen riittävästi henkilökuntaa tehokkaan valvonnan ja järjestyksenpidon toteuttamiseksi.

Alkoholimyyntitehtävissä voi toimia, vaikka henkilöllä ei olisi anniskelupassia (kts. jäljempänä), esimerkiksi satunnaisissa työtehtävissä vastaavan hoitajan tai muun tehtävään nimetyn henkilön välittömän valvonnan alaisena. Laissa kuitenkin mainitaan, että ”henkilökunnan on tunnettava laissa säädetyt ja omavalvontasuunnitelmassa määrätyt velvoitteensa”, joten anniskelupassi varmistaa työntekijän osaamisen ja vähentää vastaavan hoitajan valvontakuormaa.

Alkoholijuomia myyvä ja vähittäismyyntiin tai anniskelun valvontaan osallistuva henkilö ei tehtävässään saa olla alkoholin eikä muun päihdyttävän aineen vaikutuksen alaisena.

Mikäli anniskelupaikka myy alkoholijuomia klo 01.30 jälkeen, pitää anniskelupaikassa olla yksi järjestyksenvalvoja jokaista 100:a asiakaspaikkaa kohden. Tämän henkilön tehtävänä on valvoa järjestystä ja turvallisuutta anniskelupaikassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Perustelluista syistä tästä määräyksestä voidaan lupaviranomaisten luvalla luopua tai sitä voidaan keventää.

Monissa ravintoloissa järjestyksenvalvoja hoitaa myös eteispalvelua ja yrityksen liikeidean mukaista asiakkaiden valintaa.

Vastaava hoitaja

Silloin kun alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskelupaikka on avoinna asiakkaille, tulee siellä olla paikalla vastaava hoitaja tai muu luvanhaltijan tähän tehtävään nimeämä henkilö, joka toimii luvanhaltijan edustajana vastaten alkoholijuomien anniskelumyynnin lainmukaisuudesta. Anniskelumyynnin vastaavan hoitajan ei kuitenkaan tarvitse olla esimies tai päällikkö.

Vastaavan hoitajan pitää pystyä hoitamaan valvontatehtäväänsä täysimääräisesti ja luotettavasti. Tämä edellyttää läsnäoloa anniskelualueella, joten esimerkiksi anniskelupaikan keittiössä työskentelevä henkilö ei voi toimia anniskelusta vastaavana hoitajana.

Työvuorolistaan on merkittävä, kuka työntekijöistä toimii aktiivisena vastaavana hoitajana.

Vastaavan hoitajan pätevyysvaatimuksia on kaksi:

- täyttänyt 18 vuotta
- anniskelupassi (alkoholilain tuntemusta osoittava todistus)

Ennen 1.3.2018 hankitut vastaavan hoitajan pätevydet ja anniskelupassit ovat voimassa edelleen ja ne hyväksytään sellaisenaan osoittamaan pätevyyden.

Anniskelupassi

Alkoholilain tuntemista osoittavan todistuksen eli anniskelupassin myöntää valtioneuvoston toimiluvan tai opetusministeriön järjestämisluvan nojalla ravintolapalvelun koulutusta antava oppilaitos.

Todistus myönnetään henkilölle, joka on suorittanut hyväksyttävästi alkoholilain ja sen valvonnan toimintatapojen tuntemista arvioivan kokeen.

Todistus voidaan myöntää myös henkilölle, joka on saanut vastaavat tiedot sisältävän koulutuksen tai suorittanut alan tutkinnon, joista esimerkkinä restonomitutkinto tai tarjoilijan ammattitutkinto. Valviran sivuilla on tarkemmat tiedot hyväksyttävistä tutkinnoista.

Anniskelun omavalvonta

Anniskelupaikassa on laadittava kirjallinen suunnitelma toimintansa lainmukaisuuden varmistamiseksi noudatettava sitä ja pidettävä sen toteuttamisesta kirjaa. Tätä omavalvontasuunnitelmaa on pidettävä ajan tasalla.

Omavalvontasuunnitelmassa tulee kuvata:

- riskit alkoholijuomien myynnin haitallisten vaikutusten syntymiseen
- miten lain noudattamista seurataan
- miten kriittisten tilanteiden riskien hallinta toteutetaan
- miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Yleiset kriittiset tilanteet anniskelutoiminnassa ovat esimerkiksi:

- toiminta alaikäisten asiakkaiden suhteen
- ikärajat ja muut asiakkaiden valintaperiaatteet
- anniskeluannosten koko
- toiminta päihtyneiden asiakkaiden suhteen
- anniskelumyyntiin rajatun alueen valvonta
- järjestyshäiriöiden hoitaminen
- anniskelusta vastaavien hoitajien nimeäminen
- velaksi tai luotolla myymisen säännöt

Omavalvontasuunnitelmassa voi olla muitakin anniskelupaikan toimintoja ja kirjauksia, kuten anniskeluajat, vähittäismyynti ja alkoholijuomien myynti- ja markkinointisääntöihin liittyvät toimet. Siihen voidaan ja pitääkin myös lisätä juuri kyseiselle anniskelupaikan ominaisia toiminnan kriittisiä kohtia.

Anniskelun omavalvontasuunnitelman on syytä olla aktiivinen ja päivittyvä dokumentti. Anniskelumyyntiin osallistujien pitää perehtyä siihen työsuhteen alussa ja säännöllisesti sen jälkeen.

Erityyppiset anniskeluluvat ja -alueet

Kaikille anniskeluluville on yhteistä se, että ne edellyttävät omavalvontasuunnitelmaa ja että luvanhaltijan anniskelualueella voi toimia muitakin yrittäjiä, esimerkiksi ruokamyyntiä tekevä yritys.

Anniskelualueen rajat on aina merkittävä erikseen, jos ne eivät ole selkeästi muuten hahmotettavia.

Kiinteä anniskelulupa

Kiinteällä anniskeluluvalla tarkoitetaan yhdistelmää, jossa on yksi anniskelupaikka ja siihen sidottu anniskeluluvan haltija. Tämä on normaalein anniskelulupa, sillä ennen nyt voimaan tullutta alkoholilakia ei muunlaisia lupia tunnettu.

Kiinteällä anniskelualueella voi kuitenkin toimia useampi anniskeluluvan haltija, jos yksi luvanhaltijoista vastaa alueen valvonnasta. Tällaisia alueita voi olla esimerkiksi kauppakeskuksissa, joissa on monta anniskelupaikkaa lähekkäin ja joilla on yhteinen tarjoilualue.

Hyväksyttävä anniskelualue on oltava kooltaan ja rakenteiltaan sellainen, että se on viranomaisten ja luvanhaltijan valvottavissa. Anniskelualueeseen voidaan liittää myös ulkotiloja (eli terasseja).

Kiinteän anniskeluluvan saamisen ehtoihin kuuluu myös, että hakija on laatinut anniskelun omavalvontasuunnitelman.

Kelluvat anniskeluluvat

Kelluvilla anniskeluluville tarkoitetaan satunnaisesti voimassa olevia anniskelualueita sekä anniskeluluvan haltijoita, joilla ei ole kiinteää anniskelupaikkaa.

K-18 katsomotila

Urheilu-, liikunta-, musiikki- tai muiden niihin verrattavissa olevien tapahtumien katsomoista voidaan erottaa erillinen K-18 katsomotila, jossa myydään alkoholijuomia erikseen anottavan anniskeluluvan mukaisesti. Tällaiseen tilaan ei saa päästää alle 18-vuotiaita asiakkaita.

Hyväksyttävä anniskelualue on oltava kooltaan ja rakenteiltaan sellainen, että se on viranomaisten ja luvanhaltijan valvottavissa.

K-18 katsomotilaan liittyvän anniskeluluvan saamisen ehtoihin kuuluu myös, että hakija (tilan omistaja tai haltija) on laatinut anniskelun omavalvontasuunnitelman.

Anniskelusta tällaisella alueella tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle viimeistään kolme vuorokautta ennen tilaisuuden alkua.

Sama fyysinen katsomotilaa voidaan muina aikoina ja muissa tapahtumissa käyttää normaalina katsomotilana, jolloin anniskelulupa ei ole voimassa. Luonnollisesti tällöin ei myöskään alaikäisten pääsyä alueelle tarvitse rajoittaa.

Tapahtuma-, kokous- ja juhlatila

Tapahtuma-, kokous- ja juhlatila ja vastaava alue voidaan tilan tai alueen omistajan tai haltijan hakemuksesta hyväksyä anniskelualueeksi. Tällaisessa tilassa voidaan tarvittaessa järjestää alkoholijuomien myyntiä anniskelutarkoituksessa. Muina aikoina tilaa ei tarvitse tulkita anniskelualueeksi.

Hyväksyttävä anniskelualue on oltava kooltaan ja rakenteiltaan sellainen, että se on viranomaisten ja luvanhaltijan valvottavissa.

Tämän anniskeluluvan saamisen ehtoihin kuuluu myös, että hakija (alueen omistaja tai haltija) on laatinut anniskelun omavalvontasuunnitelman.

Tällaisella hyväksytyllä anniskelualueella voi anniskelutoimintaa harjoittaa vain sellainen toimija, jolla on ennestään myönnetty anniskelulupa.

Anniskelusta tällaisella alueella tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle viimeistään kolme vuorokautta ennen tilaisuuden alkua.

Anniskelu ilman kiinteää anniskelupaikkaa

Anniskeluluvan voi myös saada hakija, jolla ei ole kiinteää anniskelupaikkaa. Tällöin anniskeluluvan haltija voi myydä alkoholijuomia anniskelutarkoituksessa sellaisilla tapahtuma-, kokous- ja juhlatiloissa ja vastaavilla alueilla, joihin on myönnetty anniskelulupa. Tällainen lupa on hyödyllinen esimerkiksi pitopalveluyritykselle.

Tällaisen anniskeluluvan saamisen ehtoihin kuuluu myös, että hakija on laatinut anniskelun omavalvontasuunnitelman toiminnan luonteen mukaisesti.

Matkailupalveluyrityksen anniskelulupa

Matkailupalveluyritykset, jotka järjestävät ohjattuja retkiä tai safareita voivat saada anniskeluvan alkoholijuomien tarjoiluun tapahtumatuotteen oheen ruokailupaikkoihin ja taukotupiin.

Alkoholijuomia voidaan myydä anniskelutarkoituksessa vain kyseisen retken osallistujille.

Luvanhaltijan anniskelutilaisuudet saadaan ilmoittaa suunniteltujen reittien tarkkuudella enintään vuodeksi kerrallaan. Jokaisen retken anniskelua ei siis tarvitse ilmoittaa erikseen.

Matkailupalveluyrityksen anniskeluluvan saamisen ehtoihin kuuluu myös, että hakija on laatinut anniskelun omavalvontasuunnitelman. Retkien anniskelupaikoissa paikalla pitää olla anniskelun vastaavan hoitajan pätevyyden omaava henkilö.